

**Frågestund om ändringar i
vårdförordningarnas
registeransvariga
den 24 maj 2022**

**Kan
ta**

Certifikat och avtal

Kati Vuorensyrä & Minna Kuusela

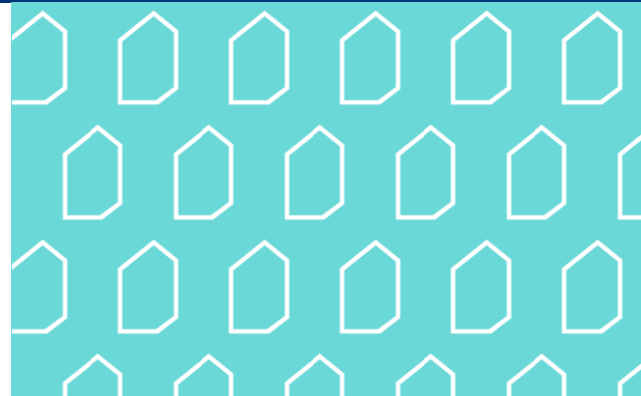
Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

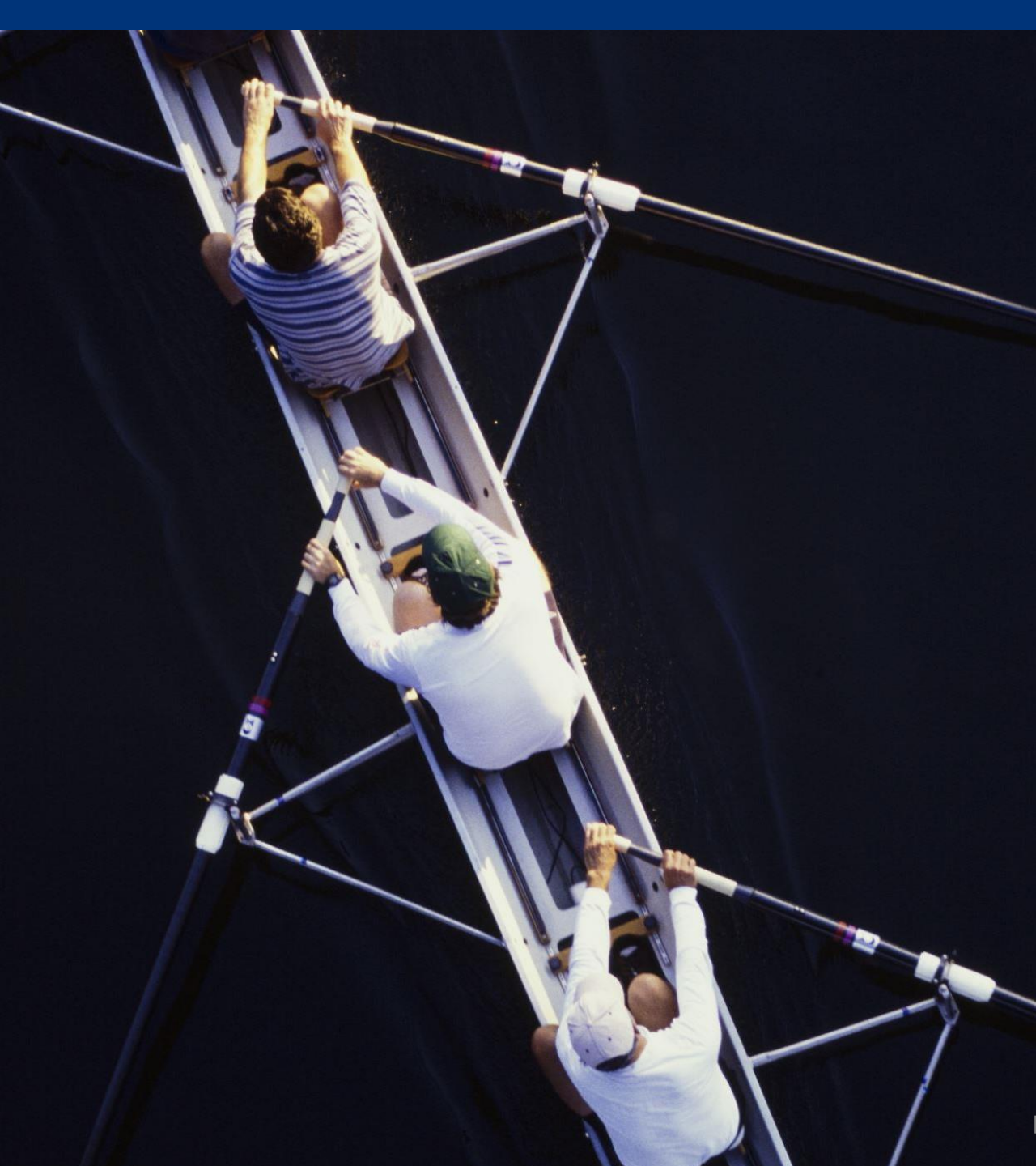
Information om social- och hälsovårdreformen Välfärdsområdenas avtal om certifikatkort

24.5.2022

**DIGI- JA
VÄESTÖTIETO-
VIRASTO**

INNEHÅLL

- Välfärdsområdenas avtal om certifikatkort
 - fullmakter
- Förnyande av kort
- Övrigt:
 - Nytt rotcertifikat dvs. CA (MDB) och kort för social- och hälsovården
- Frågor?
 - Kontaktuppgifter

Välfärdsområdenas avtal om certifikatkort 1/2

- Varje välfärdsområde ingår sitt eget avtal centraliserat via e-tjänsten: [E-tjänster](#)
[MDB](#)
 - Välj det offentliga koncernavtalet för social- och hälsovården som avtalspaket.
 - Bifoga till avtalsansökan en förteckning över de registreringsställen som omfattas av avtalet.
 - Vi ber er skicka avtalsansökan och bilagan om registreringsställen senast den 30 september 2022.
 - När MDB har behandlat avtalsansökan ska man för alla registreringsställen som är verksamma i välfärdsområdet göra beställningar för registreringsställena via e-tjänsten. Gör också beställningarna för registreringstillena senast den 30 september om det är möjligt.
- Närmare anvisningar finns på: [Anvisningar om certifikatkort för välfärdsområden](#)
[MDB](#)
- OBS! Anvisningarna gäller inte de regionala apoteken eller räddningsverken.

Välfärdsområdenas avtal om certifikatkort 2/2

ÖVERFÖRING AV FULLMAKTER TILL VÄLFÄRDSOMRÅDENA:

- En del av registreringsställena inom den offentliga social- och hälsovården genomför registrering med fullmakt också för andra organisationer.
- Fullmakten kan överföras till välfärdsområdet om det registreringsställe som fått fullmakten fortsätter sin verksamhet i välfärdsområdet.
- För att överföra fullmakterna ska både välfärdsområdet och den organisation som gett fullmakten godkänna överföringen.
- Fullmakter kan inte överföras för nya registreringsställen eller registreringsställen som upphör. Då ingår fullmaktsgivarorganisationen ett avtal och en fullmakt för välfärdsområdet som ett helt nytt avtal i MDB:s e-tjänst.
- Den nuvarande befullmäktigade organisationen ber fullmaktsgivarorganisationen om godkännande av överföringen av fullmakterna med en fritt formulerad blankett och skickar information om godkännandet till det välfärdsområde som fullmakten överförs till.
- Varje välfärdsområde skickar en sammanställning över överförda (och/eller upphörande) fullmakter till MDB senast den 31 oktober 2022 till adressen varmennepalvelut@dvv.fi

Förnyande av kort inom välfärdsområdena

- **Yrkeskort** behöver inte förnyas på grund av organisationsförändringen
- **Personal- och aktörskort** för social- och hälsovården ska förnyas
 - Kortet beställs enligt den nya organisationens avtal
 - Organisationsnamn och/eller e-postadress ändras
- Nya och tomma tillfälliga kort ska beställas till välfärdsområdets registreringsställen
 - Det är av tekniska skäl inte möjligt att använda gamla tillfälliga kort från och med den 1 januari 2023.
- Beställningen av nya personal- och aktörskort samt tomma tillfälliga kort kan inledas vid välfärdsområdets registreringsställen genast när avtalet och beställningarna för registreringsställena har behandlats och registrerarrättigheterna till de nya verksamhetsställena är i skick.
 - Om ni beställer personal- och aktörskort på förhand ska registreraren ange som det datum då kortens giltighetstid börja samma datum som den nya organisationen inleder sin verksamhet, det vill säga den 1 januari 2023.
- Personal- och aktörskort enligt de gamla organisationerna och tillfälliga kort som skapats utifrån dem får en övergångsperiod fram till den 28 februari 2023. Därefter stänger registrerarna korten.

Nya CA:s social- och hälsovårdskort i produktion

Ändring av social- och hälsovårdsprodukternas rotcertifikat eller CA den 10 februari 2022

- Alla social- och hälsovårdskort som producerats efter den 10 februari 2022 finns på MDB:s CA (yrkeskort, personalkort och aktörskort för social- och hälsovården)
- **Alla tidigare beställda kort fungerar under hela sin livscykel**
- Nya CA ska göras tillförlitliga på arbetsstationerna och i datasystemen
- Nya CA:n kan laddas: [ca-certifikat](#)
- Närmare information: [Förnyelse av certifikathierarkin](#)
- Användningen av kort som producerats efter den 5 september 2021 kräver åtminstone DigiSign version 4.0.20e. Vi rekommenderar att alltid använda den senaste versionen av DigiSign.

Frågor?

- Om välfärdsområdena eller organiseringen av registreringen?
- Om registreringen?
- Annat?

Efter informationsmötet kan frågor skickas per e-post:

Registrering och avtal om certifikatkort: varmennepalvelut@dvv.fi

Registrerarnas rättigheter och Vartti-systemet: vartti@dvv.fi

Service- och servercertifikat: vptuotanto@dvv.fi

Servicecertifikat för social- och hälsovården, Minna Kuusela MDB

- Servercertifikat för social- och hälsovården
- Systemsignaturcertifikat för social- och hälsovården
 - Certifikat för välfärdsapplikationstjänster

Servercertifikat för social- och hälsovården 1/2

- Servicecertifikaten för social- och hälsovården är en produkt som är skräddarsydd enbart för FPA:s Kanta-tjänst.
- Servercertifikat för social- och hälsovården:
 - domän/ IP-adress
 - OID anslutningspunkt med tillhörande långt namn (Kanta kodsysteem)
 - Beviljas för ett år
- Systemsignaturcertifikat för social- och hälsovården:
 - OID anslutningspunkt med tillhörande långt namn (Kanta kodsysteem)
 - Beviljas för två år
- Varje beställning är sin egen, dvs. det finns inga fortsatta beställningar på servicecertifikaten, med andra ord kan servicecertifikatets längd inte förlängas. Servicecertifikatet kan dock spärras via e-tjänsten.
- E-tjänster:
 - Certifikaten beställs via e-tjänsten. Eftersom varje organisation i princip beställer servicecertifikat från sitt eget konto, behöver välfärdsområdena ett eget konto via vilket certifikaten beställs.

Servercertifikat för social- och hälsovården 2/2

- Servicecertifikaten för social- och hälsovården grundar sig på en stamanslutningspunkt.
- Om välfärdsområdet får en egen/Kanta anslutningskod (OID) eller om den gamla aktören får en ny Kanta anslutningskod, behövs ett eget servercertifikat för detta.
- Vi utreder ännu med FPA:
 - Kan man börja skapa servicecertifikat för social- och hälsovården på förhand redan på hösten, det vill säga när känner man till de nya Kanta-anslutningskoderna och kan skapa ett certifikat för dem.

Förnyande av kort

Till korten är bl.a. molnutskrifter, enkel inloggning och passerkontroll kopplade. Dessa gäller även användare av organisationskort. Spärllistan meddelas på förhand och den nya borde gälla inom ramen för övergångsperioden. Hur tryggas kortens funktion vid årsskiftet?

- **MDB svarar:** Kundens egen IT-instans ansvarar för att korten fungerar och att nya kort kopplas till olika system osv. MDB erbjuder kortet och certifikatet, men det är kundens eget ansvar att ansluta kortet till sina användningsändamål. De gamla korten får en övergångsperiod fram till den 28 februari 2023 och personal- och aktörskorten för social- och hälsovården enligt den nya välfärdsområdets organisation får vara i kraft tidigast från och med den 1 januari 2023.

Behovet av att förnya systemleverantörernas kort

Kommer även systemleverantörerna att behöva nya kort för välfärdsområdena för självtestning?

- **MDB svarar:** Om det är fråga om produktionskort som innehas av it-leverantörer och den nuvarande organisationen (på kortet) upphör med sin verksamhet och förvandlas till ett välfärdsområde, ska korten förnyas. Kortet förnyas om det sker ändringar i kortens datainnehåll (organisation, personens namn, e-postadress osv.)

Om det däremot är fråga om testkort behöver dessa inte beställas på nytt på grund av ändringen.

Social- och hälsovårdens servicecertifikat 1/2 (frågor)

- Om anslutningspunkten och stamförmedlarens OID inte är en social- och hälsovårdsorganisation utan en ICT-aktör behöver man väl inte göra någon ändring? Måste det nya välfärdsområdet ge en ny fullmakt för att ICT-aktören ska kunna fungera som Kanta-förmedlare?
- I presentationen nämndes att certifikatet innehåller information om organisationens OID-kod, dvs. ett nytt certifikat behövs också för att OID-koderna ändras. Det innebär att senast när hälso- och sjukvårdens registeransvarig-OID tas i bruk i patientdatasystemet eller när socialvårdens nya verksamhetsenhets OID tas i bruk i SOPA-systemet, ska ett certifikat som skaffats med motsvarande OID tas i bruk. Betyder detta i praktiken att de ändringar i OID-koden som till tidtabellen planeras med FPA måste avtalas inom ramen för de nuvarande certifikatens giltighetstid?

Social- och hälsovårdens servicecertifikat 2/2 (svar)

- FPA ger en övergångstid då det är möjligt att agera både med den gamla OID och den nya OID. Övergångstiden avtalas mellan området, FPA och THL:s Kodtjänst. Det är möjligt att ansöka om servicecertifikat för kommande OID på förhand genast när det har uppdaterats i Kanta-kodsystemet. Från och med den 1 januari 2023 kan man alltså samtidigt använda två certifikat, med det nya och det gamla OID. Om OID eller domänens vanliga servercertifikat eller FO-numret inte ändras i systemsignaturcertifikaten behöver certifikatet inte förnyas. Med den gamla OID beviljas certifikat vid behov fram till övergångsperiodens slut. Fullmakter som ingås med nya aktörer bör lämnas in en gång till vptuotanto@dvv.fi och man kommer separat överens med FPA om vad som behövs.

Säkerställande av den tekniska funktionsdugligheten

Tiina Rauhala
Kundrelationsansvarig
Kanta-tjänsterna

Säkerställande av den tekniska funktionsdugligheten i produktionsmiljön

- I välfärdsområdet kan man vid behov säkerställa datasystemens tekniska funktion i Kanta-tjänsternas **produktionsmiljö**.
 - Görs i den omfattning som bedöms vara tillräcklig i området.
 - Behöver inte rapporteras till FPA.
 - Använd FPA:s testpersonbeteckningar i 900-serien (DDMMÅÅ-9xxx).
 - Om det uppstår problem med säkerställandet av den tekniska funktionen ska detta utredas tillsammans med systemleverantören. Systemleverantören kontaktar vid behov det tekniska stödet för FPA:s Kanta-tjänster.
- Om ett nytt datasystem tas i bruk i välfärdsområdet görs ett ibruktagningsprov som rapporteras till FPA.
- [Säkerställande av den tekniska funktionen – Professionella – Kanta.fi](#)

Arkivet över bildmaterial och ändringar i vårdförskåningsområdenas registeransvariga

Milja Keinänen
Kundrelationsansvarig
Kanta-tjänsterna

Hur genomförs ändringarna av registeransvarig för bilder som sparats i Arkivet över bildmaterial?

- Uppgiften om registeransvarig för bilderna uppdateras automatiskt i Arkivet över bildmaterial:
 - I Arkivet över bildmaterial har de registeransvarigas uppgifter sparats i XDS-registret, där man registrerar både CDA R2-dokument för bilddiagnostik från Patientdataarkivet och metadata för DICOM-undersökningarnas manifest.
 - Ändringarna i registeransvarig genomförs med en applikation som uppdaterar uppgiften om registeransvarig för data som sparats i XDS-registret med en massändring enligt den nya välfärdsområdesmodellen.

Övergångsperiod & Arkivet över bildmaterial

- Arkivering av bilder:
 - Arkivet över bildmaterial tar emot bilder efter den 1 januari 2023 under en övergångsperiod med både nya och gamla registeransvarigas uppgifter.
 - Kanta-tjänsterna kan spara alla handlingar och bilder enhetligt i registret för rätt välfärdsområde, även om systemen ännu producerar den gamla registeransvariges uppgifter.
- Att se på bilder:
 - Under övergångstiden efter den 1 januari 2023 identifierar Arkivet över bildmaterial i sökbegäran i vilket välfärdsområdes namn sökbegäran görs, även om sökningen sker med den gamla registeransvariges uppgifter.

Eventuella DICOM-migrationer i områdena

- Avser en situation där bilddiagnostiska undersökningar överförs till ett annat PACS-system
 - Situationen kan uppstå om t.ex. två sjukvårdsdistrikt går samman eller serviceenheter flyttas till ett annat välfärdsområde
- I Arkivet över bildmaterial ska tillstånds- och konfigurationsändringar göras för att möjliggöra underhåll/ändringshantering av bilder som sparats i Arkivet över bildmaterial om:
 - bilddiagnostiska undersökningar flyttas på grund av förändringen från ett lokalt PACS-system till ett annat lokalt PACS-system (DICOM-migration)
 - och de bilddiagnostiska undersökningar som överförs i denna lokala DICOM-migration också är arkiverade i det nationella Arkivet över bildmaterial

Ta kontakt med kanta@kanta.fi,
om bilder flyttas från ett lokalt PACS till ett annat lokalt PACS vid en förändring

Förhandsfrågor och -svar

Patient- och klientuppgifterna överförs till välfärdsområdet den 1 januari 2023, men om man redan tidigare vill ha uppgifterna i databassängen i området, behövs tillstånd för överföringen?

- **FPA svarar:** Lagstiftningen är tydlig i detta avseende. Klient- eller patientuppgifter kan inte överföras till välfärdsområdet före ingången av 2023 (överföring av organiseringsansvaret). Detta kommer att leda till övergångstider för inledandet av rapporteringen och i ledningen genom information i välfärdsområdet.
- I samband med [RP 10/2022 rd](#) gjordes en liten precisering i 13 § i införandelagen, som det lönar sig att bekanta sig med.

Hälso- och sjukvården: Kanta-sökning i patientdatasystemet

Lifecare utesluter Kanta-sökning av den egna registeransvariges uppgifter.

Lifecares Kanta-sökning returnerar endast uppgifter om andra registeransvariga. Vårdsområdena kan inte övergå till ett gemensamt system enligt den givna tidtabellen och i Kanta-tjänsterna bör det vara möjligt att söka uppgifter om den registeransvarige som har sparats i olika system i det egna området. Hur ger FPA systemleverantörerna anvisningar om ändringar i returneringen av Kanta-sökningen i systemen?

- **FPA svarar:** När vårdsområdena inleder sin verksamhet den 1 januari 2023 utvidgas vårdsområdets eget register betydligt. I många fall kan sökningar som tidigare antingen skulle riktas till sjukvårdsdistriktets gemensamma patientregister (eller göras som en utlämningsansökan) i fortsättningen göras som en sökning i ett eget register. Patientdatasystemet ska beakta detta från och med den 1 januari 2023: sökningen måste ändras till en sökning i det egna registret, eller alternativt ska utlämningsansökan även inkludera det egna registret. Även sökningen i sjukvårdsdistriktets gemensamma patientregister fungerar i fortsättningen som sökning av egna uppgifter.

Kanta-tjänsterna gör det möjligt för leverantörer av patientdatasystem att testa och simulera verksamheten i vårdsområdena i kundtestmiljön från och med den 1 september 2022. I miljön är det möjligt att både testa sökningar och att material från samma vårdsområdes register returneras vid sökning av egna uppgifter i material som produceras av flera patientdatasystem.

Socialvården: Förmågan hos de olika datasystem som används i välfärdsområdet att lämna uppgifter till databasen varierar och när välfärdsområdet inleder sin verksamhet den 1 januari 2023 är situationen för de olika systemen inte enhetlig.

En del kan lämna uppgifter för fas I och en del uppgifter för fas II den 1 januari 2023. Måste välfärdsområdet uppge t.ex. i anslutningsansökan dessa skillnader på något sätt?

- **FPA svarar:** För närvarande kan man i anslutningsansökan inte ange uppgifter om arkivering av olika grupper av handlingar systemvis. Vi kommer att ge anvisningar om hur man gör en anslutningsansökan efter sommaren.
Det är bra att beakta att när ett system som uppfyller skyldigheten i fas II eller lagen om klientuppgifter tas i bruk i området, ska området anmäla sig till Kanta-ibruktagandet för utvidgad användning av arkivet. Om systemet byts ut eller om något system tas ur bruk ska en anmälan om ändring av tekniska uppgifter skickas till Kanta-tjänsterna.

Om OLD-koderna på regionens huvudnivå inte ändras: Hur syns ändringen av välfärdsområdets namnuppgifter på Mina Kanta-sidorna efter den 1 januari 2023 i fråga om s.k. gamla registeransvariga? Hur syns uppgiften om registeransvarig för utlämnandet av hälsouppgifter?

- **FPA svarar:** Om man i välfärdsområdet inför OID för en verksamhetsenhet som redan används:
- Visar Mina Kanta-sidorna i huvudsak namnuppgifterna från dokumentet. Till exempel i besökslistan och de egentliga handlingarna kommer organisationernas uppgifter från dokumenten. De syns alltså i den form som de tidigare har sparats i handlingen när de har arkiverats i Patientdataarkivet.
- Endast i uppgifterna om utlämnande av hälsouppgifter hämtas organisationens namnuppgifter från Kodtjänsten, inte från dokumentet. Med andra ord syns välfärdsområdets namn som mottagare av hälsouppgifter vid överlåtelse både före och efter den 1 januari 2023.

Södra Savolax Vaalijala samkommun frågar i anslutning till användningen av Recept-tjänsten om man vid årsskiftet måste ändra verksamhetssättet när specialomsorgsdistriktet avslutas och flyttas till välfärdsområdena.

- **FPA svarar:** I och med reformen överförs enheterna i Vaalijala samkommun till att bli en del av verksamheten i Södra Savolax välfärdsområde (under välfärdsområdets verksamhetsenhet). Överföringen görs i Kodtjänsten vid en tidpunkt som överenskommit med välfärdsområdet. Vaalijala samkommun ska besluta om den ska fortsätta använda Recept-tjänsten med det nuvarande systemet eller om den ska ta i bruk något annat system som används i välfärdsområdet. Serviceenheterna i Vaalijala skriver i fortsättningen ut recept i välfärdsområdets namn.

Tillfällig personbeteckning i OID-format 1/2

- Välfärdsområdet använder olika klient- och patientdatasystem som producerar en tillfällig OID-kod av olika slag för samma person.

- FPA:s anvisningar under frågestunden i april var att

"Vid behov kan välfärdsområdet till exempel ge anvisningar om att man till root-delen lägger till en systemspecifik nodklass (" fortsättningsområdets nodklass ") som en del av root-delen (t.ex. system1: 1.2.246.10.32213182.22001.2022, system 2:

1.2.246.10.32213182.22002.2022 osv.)

- Programleverantörens svar på ovan nämnda problem:

"Det finns nationella anvisningar om hur man skapar en tillfällig personbeteckning OID enligt följande:

1.2.246.10.y-kod. 22.år.tillfällig identifieringskod eller

1.2.246.10.y-kod. 10.verksamhetsstället.22.år.tillfällig identifieringskod.

Enligt våra uppgifter har den nationella definitionen inte ändrats och detta förslag är därför inte möjligt. Det skulle först behövas en ändring av den nationella definitionen och därefter ett genomförande till informationssystemen."

- Välfärdsområdet har alltså inte möjlighet att öka nodklassen i root-delen enligt FPA:s anvisningar. Är det okej?

Tillfällig personbeteckning i OID-format 2/2

- **FPA svarar:**

FPA:s anvisningar grundar sig på dokumentet Användning av ISO OID-koden inom social- och hälsovården version 1.0. (På finska [ISO OID-tunnuksen käyttö sosiaali- ja terveydenhuollossa versio 1.0.](#)) I den ges anvisningar om de tillfälliga identifieringskodernas nodklass 22 och även det fortsatta området 22001 – 22999 (tabell 1). Detta sätt att följa anvisningarna i oid-handboken är alltså en rekommendation och ett exempel, inte en nationell definition.

Nu när ett stort välfärdsområde och flera olika system där producerar tillfälliga identifieringskoder är det viktigt att säkerställa att systemen inte producerar samma koder för olika patienter. Välfärdsområdets identifieringskoder ska alltså vara entydiga och unika, även om de produceras av flera olika system!

Det väsentliga är att välfärdsområdet fastställer en hanteringsmodell för sina OID-koder. Det viktigaste är att OID-bildandet hålls under kontroll och att kraven på identifieringskoder uppfylls (krav JHS 159: entydigt, bestående, unikt, betydelselöst och tillräckligt)

Om er leverantör av patientdatasystem vill fortsätta diskussionen rekommenderar vi att ni tar kontakt till kanta@kanta.fi och vi kan vi kan förklara närmare för den som har frågat.

Kanta⁺

Tack för att du deltog!

Kanta-tjänsterna
Kela

[Social- och hälsovårdsreformen och Kanta-tjänsterna - Professionella - Kanta.fi](#)

Olemme myös somessa

  @kantapalvelut